

Міністерство освіти і науки України
Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова Приймальної комісії
Валентина ЯКУБІВ

«18» травня 2026 р.

ПРОГРАМА

з фахового іспиту (визначення рівня творчих та/або
фізичних здібностей вступників)

Хореографічна майстерність

для зарахування на навчання на перший рік навчання
за освітнім рівнем магістра за спеціальністю

В6 Перформативні мистецтва

спеціалізації **В6.03 Хореографічне мистецтво**

(освітньо-професійна програма «Хореографія»)

на основі освітнього рівня бакалавра, магістра, освітньо-
кваліфікаційного рівня спеціаліста у 2026 році

Розглянуто та схвалено

на засіданні Приймальної комісії

Карпатського національного

університету імені Василя Стефаника

Протокол № 4 від 18 травня 2026 р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою фахового випробування з **Хореографічної майстерності** є оцінка професійних даних та визначення рівня виконавських умінь і навичок вступників, їх здатність до творчого мислення необхідних для зарахування на навчання для зарахування на перший рік навчання за освітнім рівнем магістра за спеціальністю В6 Перформативні мистецтва (освітньо-професійна програма «Хореографія») на основі освітнього рівня бакалавра, магістра, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста у 2026 році.

Програма вступних випробувань розроблена відповідно до освітніх стандартів та вимог сучасної хореографічної освіти для вступу на рівень магістратури. Вона визначає порядок проведення вступного випробування, критерії оцінювання та вимоги до вступників. Головна мета програми – виявлення та відбір абітурієнтів, які володіють необхідними професійними навичками, досвідом та творчим потенціалом для подальшого поглибленого навчання у сфері хореографічного мистецтва.

Випробування спрямовані на перевірку рівня професійної підготовки, аналітичного мислення, творчої самореалізації та здатності вступника до науково-дослідницької та педагогічної діяльності у сфері хореографії.

Вступне випробування має на меті оцінку:

- професійних знань та навичок у сфері хореографічного мистецтва;
- фізичної та технічної підготовки вступника;
- музикальності, ритмічності, акторських здібностей та пластичної виразності;
- здатності до творчої імпровізації та хореографічної композиції;
- рівня аналітичного мислення та усвідомлення методологічних основ хореографічного мистецтва;
- мотивації до навчання на рівні магістратури та здатності до науково-дослідницької діяльності.

ОСНОВНІ ВИМОГИ ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Конкурс проводиться в один етап і передбачає:

- практичний показ тренажу класичного танцю, який дає можливість визначити ступінь сформованості практичних знань, умінь та навичок з фахових дисциплін;
- виконання власного танцювального номера тривалістю до 2 хв. (класичний, народний, бальний, сучасний танець та інші) за вибором абітурієнта, що дає можливість визначити ступінь сформованості а також рівень сценічної та акторської майстерності;
- виконання хореографічного етюд на задану тему (на підготовку дається 30 хв.), що дає можливість визначити ступінь сформованості творчих балетмейстерських компетентностей;
- співбесіда за однією із запропонованих комісією для фахового випробування тем (приклади тем додаються).

1. Практичний показ тренажу класичного танцю

Абітурієнт повинен відтворити елементи екзерсису біля станка запропоновані екзаменатором та орієнтуватися в загальноприйнятій професійній термінології, а саме:

- Позиції рук класичного танцю;
- Позиції ніг класичного танцю;
- Plie (пліє – присідання);
- Battement tendu (батман тандю – рух ногою по підлозі);
- Battement tendu jete (батман тандю жете – різкий кидок ногою на 25°);
- Rond de jambe par terre (ронд де жам партер – коловий рух ногою по підлозі);
- Battement fondu (батман фондю – одночасне згинання та розгинання двох ніг);
- Battement frappe (вдаряючий рух);

- Adajio (адажіо – вправи на повільне піднімання та відкривання ноги на 90° і вище);
- Grand battement jete(гранд батман жете – великий кидок ногою на 90° і вище);
- Por de brass (пор де бра – вправи для корпусу, рук, ніг та голови).

2. Виконання власного танцювального номера

Завданням цієї вимоги є виявлення у абітурієнта умінь та навичок з виконавської майстерності а саме:

- техніка виконання;
- характер та манера виконання;
- музичність;
- дотримання жанрової стилістики.

3. Виконання хореографічного етюду на задану тему

«Подих вітру»

«Ой, прийшла весна»

«Пробудження»

«На Івана Купала»

«Мамині крила»

«Вітерець»

«Ой під вишнею»

«Настрій»

«Душа Карпат»

«На полонині»

«Дівоча доля»

«Опришок»

«Козацький характер»

«Палаюча зірка»

«Карпатський вихор»

4. Приклади тем для співбесіди при фаховому випробуванні

«Хореографія як вид мистецтва. Види, типи, стилі напрями хореографії».

«Професійні хореографічні колективи України».

«Зародження і формування балетного театру від витоків до кінця XVIII ст.».

«Тенденції розвитку хореографічного мистецтва XIX ст.».

«Хореографічне мистецтво XX ст. початку XXI ст.».

«Характеристика українського народної танцювальної культури».

«Фольклорний і народно-сценічний танець».

«Провідні діячі українського хореографічного мистецтва».

«Витоки українського балетного театру».

«Розвиток аматорського хореографічного мистецтва в Україні».

«Вплив творчої постаті на формування хореографічного мистецтва».

«Понятійно-категоріальний апарат хореографічного мистецтва».

«Методика викладання хореографічних дисциплін».

«Композиція і постановка танцювального номеру».

«Основні вимоги і принципи класичного танцю».

«Теорія та методика проведення тренажу класичного танцю».

«Теорія та методика проведення тренажу народно-сценічного танцю».

«Теорія та методика проведення тренажу сучасного танцю».

«Закони драматургії у хореографічному мистецтві».

«Етапи створення танцювального твору».

«Джерела виникнення народного хореографічного мистецтва».

«Танець в культових ігрищах та сімейно-побутових традиціях, обрядах, піснях».

«Керівник хореографічного колективу – характеристика, завдання та обв'язки».

«Репетитор хореографічного колективу».

«Балетмейстер – характеристика, завдання та обв'язки діяльності».

«Навчально-тренувальна робота керівника хореографічного колективу».

«Принципи обробки фольклорного танцю».

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна література

1. Зубатов С. Танцювальні композиції та етюди українських народних танців. Київ: Видавництво «Ліра-К», 2021. 376 с.
2. Маркевич Л. Мистецтво балетмейстера: навч.-метод. посіб. Рівне: О. Зень, 2019. 164 с.
3. Квецко О. Я. Хореографічна культура бойків на Прикарпатті кінця ХХ – початку ХХІ століть : дис. ...канд. мистецтвознавства: 26.00.01 / Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв, 2021. 249.
4. Климчук І. С. Українське хореографічне мистецтво 1950 – 1980-х років як чинник формування національної ідентичності: дис. ...канд. мистецтвознавства: 26.00.01 / Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв, 2021. 249.
5. Колногузенко Б.: (до 70-річчя від дня народж.): біобібліогр. Показчик/ М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Б-ка; [уклад.: С. В. Євсеєнко, О. М. Левченко, О. С. Хижна; наук. ред. Н. М. Кушнарєнко]. Харків: ХДАК, 2019. 116 с.
6. Колногузенко Б. Одиночний танець. Методична розробка з курсу «Мистецтво балетмейстера». Харків: ХДАК, 2024. 104 с.
7. Козинко Л. Теорія фольклорного танцю в контексті культурної антропології. Курбасівські читання : зб. наук. пр. Київ, 2011. С. 80–87.
8. Колногузенко Б. Хореографічна композиція: метод. посіб. з курсу «Мистецтво балетмейстера». Харків: ХДАК, 2018. 208 с.
9. Лігус О. Музика в хореографії: навч.посіб. Київ: ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. 144с.
10. Лісовська Н. Ю. Теорія і методика народно-сценічного танцю: навчально-методичний посібник для студентів спеціальностей: 024 Хореографія; 014 Середня освіта. Хореографія. 2 видання доповнене. Одеса : ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2021. 178с.
11. Мостова, І., Островська, К. Хореографічне мистецтво як інструмент формування ціннісних орієнтирів вихованців аматорських танцювальних колективів. *Танцювальні студії*. 6(1), 2023. С. 63–69. <https://doi.org/10.31866/2616-7646.6.1.2023.283728>
12. Ніколаєва Т. Історія українського костюму. Київ: Либідь, 1996. 174 с.
13. Чубинський П. Мудрість віків. Українське народознавство у творчій спадщині Павла Чубинського. Кн. 2. Київ: ЦУЛ, 2020. 224 с.

Допоміжна література

1. Василенко К. Ю. Лексика українського народно-сценічного танцю : навч. посіб. для інститутів культури. 3-є вид. Київ : Мистецтво, 1996. 494 с.
2. Василенко К. Ю. Український танець. Київ : ІПК ПК, 1997. 282 с.
3. Верховинець В. Теорія українського народного танцю. Київ: Муз. Україна, 1990. 150 с.
4. Володько В. Методика викладання народно-сценічного танцю: підручник. Київ : НАКККіМ, 2014. 332 с.
5. Воропай О. Звичаї нашого народу : етнограф. нарис в 2 т. Київ : Оберіг, 1992. Т. 1. 449 с.
6. Гарасимчук Р. Народні танці українців Карпат. Кн. 1: Гуцульські танці / Ін-т народознавства НАН України. Львів, 2008. 608 с.
7. Гарасимчук Р. Народні танці українців Карпат. Кн 2: Бойківські і лемківські танці / Ін-т народознавства НАН України. Львів, 2008. 318 с.
8. Голдрич О. С. Танцюймо разом: танці з репертуару народних ансамблів вищів м. Львова: «Черемош», «Полонина», «Підгір'я». Львів : Сполом, 2006. 288 с.
9. Голдрич О. С. Хореографія : посібник з основ хореографічного мистецтва та композиції танцю. Вид. 2-ге, допов. Львів : Сполом, 2006. 172 с.
10. Види мистецтв і хореографії : [метод. посіб.]. М-во культури України, Нац. хореогр. спілка України. 2-ге вид., допов. Харків, 2014. 319 с.
11. Гоцалюк А. Календарно-обрядове дійство як духовний феномен української культури. Культура і сучасність. 2015. №1. С. 28–33.
12. Камін В. О Народно-сценічний танець: груповий розподіл вправ біля станка. Київ : ДАКККіМ, 2008. 151 с.
13. Килимник С. Український рік у народних звичаях в історичному висвітленні : у 3 кн., 6 т. ; Кн. II., т. 3: Весняний цикл. Київ : Обереги, 1994. 528 с.
14. Кривохижа А. Гармонія танцю: Навчально-методичний посібник з викладання курсу. Кіровоград, 2006. 88 с.
15. Лань О. Мистецтво балетмейстера: хореографія великої форми: навчально-методичний посібник. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2019. 180 с.
16. Масленко В., Дольчук В. Майстри хореографічного мистецтва: збірка матеріалів конференції 25 лютого 2019 року. Міністерство культури України. Національна хореографічна спілка України. Київ: НХСУ, 2019. 123с.
17. Ніколаєва Т. Історія українського костюму. Київ: Либідь, 1996. 174 с.
18. Скуратівський В. Місяцелік : укр. нар. календар / худож. Є. Сендзюк. Київ: Мистецтво, 1993. 207 с.

19. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. 4-е вид. Київ: Альтерпрес, 2011. 324 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Фахове випробування з **Хореографічної майстерності** оцінюється за **200-бальною** шкалою. Результат виставляються в екзаменаційну відомість та екзаменаційний лист абітурієнта.

Оцінку абітурієнту виставляють члени предметної комісії за вказаними вимогами. Невиконання однієї з вимог впливає на зниження кількості балів.

Критерії	Підкритерії	Бали
Методика виконання елементів класичного екзерсису біля станка. (50 балів)	У абітурієнта частково відсутні необхідні фізичні та хореографічні дані.	-20
	Помилки та неточності під час виконання елементів екзерсису біля станка	-15
	Часткове незнання термінології класичного танцю	-15
Готовність сприймати та відтворювати танцювальні та технічні елементи українського народно-сценічного танцю на середині залу. (50 балів)	Недостатні музично-ритмічні та координаційні навички.	-20
	Помилки та неточності під час виконання танцювальних елементів на середині залу	-15
	Недоліки під час виконання технічних елементів на середині залу	-15
Навички створення танцювального етюду (50 балів)	Хореографічний образ не відповідає заданій темі	-20
	Лексика танцювального етюду не відповідає музичному супроводу	-15
	Погрішності у використанні сценічного простору	-15

Рівень виконавської майстерності у власно створеному танцювальному етюді (50 балів)	Помилки у виконанні танцювальних елементів.	-20
	Недоліки у передачі характеру та жанрової стилістики.	-15
	Погрішності у відповідності сценічного образу та манери виконання .	-15
200 балів		-200 балів